

پیش بینی تمایل به روابط فرازنشویی بر اساس رفتار فداکارانه با میانجی گری شفقت‌ورزی به خود در زنان متأهل

Predicting desire for extramarital relationships based on self-sacrificing behavior with the mediation of self-compassion in married women

Elnaz Abdollahian khameneh

Master of Family Counseling, Islamic Azad University, Science and Research Unit, Iran.

Mahdi Shahmoradi*

Assistant Professor of Islamic Azad University, Islamshahr Branch, Iran.

dr.shahmoradi13@gmail.com

الناز عبداللهیان خامنه

کارشناسی ارشد مشاوره خانواده، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد علوم و تحقیقات، ایران.

مهدی شاهمرادی (نویسنده مسئول)

استادیار دانشگاه آزاد اسلامی، واحد اسلامشهر، ایران.

Abstract

The present study was conducted to predict the desire for extramarital relationships based on self-sacrificing behavior with the mediation of self-compassion in married women. The method of this research was descriptive-correlation and structural equation modeling. The statistical population of this research included all married women in Tehran in 2024. A sample of 300 people was selected purposefully and according to the criteria for entering and exiting the research. The research tools included the Marital Infidelity Scale (MIS) by Bashirpour et al. (2017), the Self-Sacrificing Behavior Perception Questionnaire (PSBM) by Harper and Figures (2008), and the Self-Compassion Scale (SCS) by Neff (2003). The research data was analyzed using the structural equation modeling method. The findings showed that the research model is a good fit. The mediating role of self-compassion in the relationship between self-sacrificing behavior and desire for extramarital relationships was confirmed ($p < 0.05$). The intensity of the direct effect was equal to -0.194 and the intensity of the indirect effect was equal to -0.213, accordingly, the intensity of the total effect of selfless behavior on the desire for extramarital relations was 0.407. The findings showed that self-sacrificing behavior both directly and indirectly (with the mediation of self-compassion) affected the desire for extramarital relationships. Therefore, self-compassion can mediate the relationship between self-sacrificing behavior and the desire for extramarital relationships.

Keywords: Self-Sacrificing Behavior, Extramarital Relationships, Self-Compassion.

چکیده

پژوهش حاضر با هدف پیش‌بینی تمایل به روابط فرازنشویی بر اساس رفتار فداکارانه با میانجی‌گری شفقت‌ورزی به خود در زنان متأهل انجام شد. روش این پژوهش، توصیفی-همبستگی و از نوع مدل‌یابی معادلات ساختاری بود. جامعه آماری این پژوهش شامل کلیه زنان متأهل شهر تهران در سال ۱۴۰۲ بود. نمونه‌ای به حجم ۳۰۰ نفر، به صورت هدفمند و باتوجه به ملاک‌های ورود و خروج به پژوهش انتخاب شدند. ابزارهای پژوهش شامل مقیاس گرایش به خیانت زناشویی (MIS) بشیرپور و همکاران (۱۳۹۷)، پرسشنامه ادراک رفتارهای فداکارانه (PSBM) هارپر و فیگرس (۲۰۰۸) و مقیاس شفقت‌ورزی به خود (SCS) نف (۲۰۰۳) بود. داده‌های پژوهش با روش مدل‌یابی معادلات ساختاری تحلیل شد. یافته‌ها نشان داد مدل پژوهش از برازش مطلوبی برخوردار است. نقش میانجی‌گری شفقت‌ورزی به خود در رابطه رفتار فداکارانه با تمایل به روابط فرازنشویی تایید شد ($p < 0.05$). شدت اثر مستقیم برابر با -۰/۱۹۴ و شدت اثر غیر مستقیم برابر با -۰/۲۱۳ بود و بر این اساس، شدت اثر کل رفتار فداکارانه بر تمایل به روابط فرازنشویی مقدار ۰/۴۰۷ بود. یافته‌ها نشان داد رفتار فداکارانه هم به طور مستقیم و هم به طور غیرمستقیم (با میانجی‌گری شفقت‌ورزی به خود) بر تمایل به روابط فرازنشویی تاثیرگذار بود. بنابراین شفقت‌ورزی به خود می‌تواند در رابطه بین رفتار فداکارانه با تمایل به روابط فرازنشویی نقش واسطه‌ای ایفا کند.

واژه‌های کلیدی: رفتار فداکارانه، روابط فرازنشویی، شفقت‌ورزی به خود.

مقدمه

رابطه زناشویی را می‌توان به عنوان مجموعه‌ای از نقش‌های متقابل و شبکه‌ای از روابط انسانی در نظر گرفت. در این زمینه، عوامل مختلفی می‌توانند بر ثبات و پایداری ازدواج تأثیر بگذارند (روزنفلد و روسلر^۱، ۲۰۲۴). روابط فرازنشویی^۲، از جمله چالش‌هایی است که سلامت خانواده را تحت تأثیر قرار می‌دهد و عملکرد، ثبات و تداوم رابطه زوجین را تهدید می‌کند. رابطه فرازنشویی به صورت نقض توافق عاطفی یا جنسی بین زوجین تعریف می‌شود و آشفتگی‌های عاطفی متعددی را برای زوجین به وجود می‌آورد (روسالین و کاساراننی^۳، ۲۰۲۴). یافته‌های پژوهشی در این زمینه نشان می‌دهد که واکنش افراد نسبت به مسئله خیانت همسر، می‌تواند مشابه علائم اختلال استرس پس از سانحه باشد و با مراحل شوک، سردرگمی، خشم و افسردگی همراه شود (وارما و ماهشواری^۴، ۲۰۲۴). گرایش زوجین به روابط فرازنشویی، تحت تأثیر عوامل فردی و اجتماعی متعددی قرار دارد. فداکاری^۵ زوجین در ارتباط با یکدیگر، یکی از عواملی است که بر تمایل زوجین به روابط فرازنشویی تأثیر می‌گذارد. فداکاری به معنای صرف نظر کردن از منافع و خواسته‌های شخصی، در جهت منافع شریک عاطفی و حفظ و تقویت رابطه است (کوران^۶ و همکاران، ۲۰۲۳). نظریه‌های مختلفی، به مفهوم سازی فداکاری در رابطه زوجین پرداخته‌اند. یکی از نظریه‌های مهم در این زمینه، نظریه وابستگی متقابل است. مطابق با این نظریه، زمانی که علایق و خواسته‌های زوجین در تعارض با یکدیگر قرار می‌گیرد، افراد جهت حفظ و بقای ازدواج از خواسته‌های شخصی و آنی خود صرف نظر می‌کنند. در شرایطی که عقاید زوجین همسو با یکدیگر باشد، نیازی به فداکاری نیست؛ اما در همه شرایط، زوجین عقاید یکسانی ندارند. بنابراین، فداکاری در بافت زندگی زناشویی زمانی ضرورت دارد که زوجین خواسته‌های متضاد و متعارضی را دنبال می‌کنند (لی^۷ و همکاران، ۲۰۲۳). برخی پژوهش‌ها نشان داده‌اند که فداکاری منجر به تداوم و ثبات ازدواج می‌گردد و تمایل به روابط فرازنشویی را کاهش می‌دهد (ربانیان و همکاران، ۱۴۰۲؛ استادعباسی و صفرزاده، ۱۴۰۱؛ مرسلی و همکاران، ۱۳۹۷). اما علی‌رغم پیامدهای مثبت فداکاری در بستر روابط زوجین، می‌بایست به این مسئله توجه نمود که شکل افراطی رفتارهای فداکارانه می‌تواند منجر به کاهش کیفیت زندگی زناشویی گردد (آرچی شاهین و نادسون مارتین^۸، ۲۰۲۴؛ خجسته مهر و همکاران، ۱۳۹۸؛ خجسته مهر و همکاران، ۱۳۹۷).

فداکاری در غالب رابطه زناشویی با دو انگیزه صورت می‌گیرد: انگیزه استقبالی و اجتنابی. انگیزه استقبالی با پیامدهای مثبتی همچون صمیمیت و شاد نمودن دیگران در ارتباط است و انگیزه‌های اجتنابی نیز، با اجتناب از پیامدهای منفی همچون ناراضی‌تی، تعارض، کاهش علاقه و رغبت رابطه دارد. بنابراین، فداکاری با انگیزه استقبالی، می‌تواند شادی و آسایش بیشتری را به همراه داشته باشد و فداکاری با انگیزه اجتنابی، شادی و آسایش کمتری را به وجود می‌آورد (لی و همکاران، ۲۰۲۳). باوجود اینکه بین رفتارهای فداکارانه و کیفیت زندگی زناشویی ارتباط مثبتی مشاهده می‌شود اما، این رابطه نیازمند پاسخگویی غیرمشروط و دو طرفه است (آرچی شاهین و نادسون مارتین، ۲۰۲۴). زوجینی که عقاید مذهبی دارند، نسبت به طلاق احساسات منفی بیشتری داشته و حاضرند برای ازدواج خود فداکاری کنند (آشا^۹، ۲۰۲۳). با این حال فراوانی فداکاری، ادراک فرد از فداکاری، انگیزه‌های فداکاری و نابرابری ادراک شده در فداکاری در نتیجه فداکاری تأثیر می‌گذارند (برتسچی میکال^{۱۰}، ۲۰۲۳؛ رایجت و ایمپ^{۱۱}، ۲۰۱۷).

یافته‌های پژوهشی در این زمینه نشان می‌دهد ادراک رفتارهای فداکارانه همسر، منجر به کاهش دلزدگی زناشویی و تداوم ازدواج می‌گردد؛ اما در زمینه اینکه چه متغیرهایی در رابطه بین رفتارهای فداکارانه و تمایل به روابط فرازنشویی در نقش واسطه‌ای ظاهر می‌شوند، خلاء پژوهشی وجود دارد (عباسی و رستمی، ۱۳۹۸). موضوع چالش برانگیز درک این مسئله است که چرا افراد برای فداکاری، انگیزه‌های متفاوتی دارند و ادراک افراد از فداکاری، چگونه می‌تواند بر تمایل به روابط فرازنشویی تأثیر بگذارد (خجسته مهر و همکاران، ۱۳۹۷). یافته‌های پژوهشی در این زمینه نشان می‌دهد که شفقت‌ورزی به خود^{۱۲}، یکی از متغیرهایی است که با ادراک رفتارهای فداکارانه همسر در ارتباط است (اصغری و همکاران، ۱۴۰۰). شفقت‌ورزی به خود منجر به بهبود هیجانات مثبت و کاهش اسنادهای منفی در زوجین می‌گردد و تمایل به رابطه فرازنشویی را کاهش می‌دهد (جمعه نیا و همکاران، ۱۳۹۷؛ گرینمن و همکاران، ۲۰۱۹). شفقت‌ورزی به خود به معنای پذیرش خود یا تجربه خود به صورت مهربانانه و هشیارانه است. درک این مسئله که مشکلات و شکست‌ها، بخشی از فرایند زندگی هستند و در این زمینه، ضرورت دارد تا با خود و دیگران

1 Rosenfeld & Roesler

2 Extramarital relationships

3 Rosaline & Kasaraneni

4 Varma & Maheshwari

5 Self-sacrificing

6 Curran

7 Li

8 Araci-Sahin & Knudson-Martin

9 Asha

10 Bertschi-Michel

11 Righetti & Impett

12 Self-compassion

مهربان باشیم (نف^۱، ۲۰۲۳؛ نف و برتواس، ۲۰۱۳). افرادی که شفقت‌ورزی بالایی دارند قادرند با پذیرش خود، تمرکز مثبت و برنامه‌ریزی منظم، مشکلات رفتاری را کاهش دهند و در نتیجه، از سلامت روان بالاتری برخوردارند (بلات^۲ و همکاران، ۲۰۲۳). داشتن مهارت شفقت‌ورزی به خود در زنان، امکان بروز مشکلات رفتاری را کاهش می‌دهد اما، این مسئله به معنای افزایش کیفیت و رضایت زناشویی نیست (کوترا^۳ و همکاران، ۲۰۲۲). در روابطی که کیفیت و رضایت زناشویی پایینی وجود دارد، ابراز صمیمیت به همسر می‌تواند زمینه‌ای برای قربانی شدن را در ابعاد روانی و جنسی فراهم کند و مشکلات بین فردی را افزایش دهد (دوداج^۴ و همکاران، ۲۰۲۰). از این جهت، بررسی نقش میانجی‌گرانه شفقت‌ورزی به خود می‌تواند به هدفمندی مداخلات روانشناختی در زمینه روابط فرازناشویی کمک نماید.

باتوجه به ضعف در مهارت‌های زناشویی، افزایش اختلافات خانوادگی و آشفتگی سیستم خانواده، آمار روابط فرازناشویی در جوامع مختلف رو به افزایش است. تداوم این وضعیت می‌تواند، آمار طلاق را به شکل اساسی افزایش دهد و منجر به انحطاط جامعه گردد (توکلیان^۵ و همکاران، ۲۰۲۳). باتوجه به افزایش روند روابط فرازناشویی و عدم وجود اقدامات مناسب از سوی سازمان‌های مرتبط و مسئول، به نظر می‌رسد که انجام پژوهش در این زمینه حائز اهمیت است (فکور^۶ و همکاران، ۲۰۲۴). بنابراین، ضرورت دارد تا عوامل زمینه ساز و موثر در زمینه روابط فرازناشویی شناخته شود و رویکردهای درمانی مناسبی در جهت بازسازی خانواده به کار گرفته شود. علاوه بر این، انجام مطالعاتی در این زمینه، می‌تواند در ارائه آموزش به زوجین و مشاوره در زمینه روابط فرازناشویی موثر واقع شود. باتوجه به خلاء پژوهشی در این زمینه، هدف اصلی این پژوهش پیش بینی تمایل به روابط فرازناشویی بر اساس رفتار فداکارانه با میانجیگری شفقت‌ورزی به خود در زنان متأهل بود.

روش

روش این پژوهش توصیفی-همبستگی و از نوع مدل‌یابی معادلات ساختاری بود. جامعه آماری این پژوهش شامل کلیه زنان متأهل شهر تهران در سال ۱۴۰۲ بود. باتوجه به پراکندگی و نامشخص بودن تعداد این افراد، از روش نمونه‌گیری هدفمند استفاده شد. برای تعیین حجم نمونه در روش مدل‌یابی معادلات ساختاری، در مدل‌هایی با ۱۰ تا ۱۵ نشانگر ۲۰۰ تا ۴۰۰ مورد باید در نظر گرفته شود (میرز و همکاران، ۲۰۰۶؛ ترجمه شریفی و همکاران، ۱۳۹۵). بنابراین، تعداد نمونه آماری برای اجرای این پژوهش، با در نظر گرفتن احتمال ریزش آماری، ۳۰۰ نفر بود. ملاک‌های ورود به پژوهش شامل رضایت آگاهانه جهت شرکت در پژوهش، داشتن تجربه خیانت زناشویی، گذشتن حداقل دو سال از شروع زندگی مشترک و دامنه سنی ۳۰ الی ۵۵ سال بود. معیارهای خروج از پژوهش نیز، عدم تمایل به شرکت در پژوهش و تکمیل پرسشنامه‌ها به صورت ناقص بود. به منظور اجرای پژوهش، ابتدا از بین مناطق بیست و دوگانه شهر تهران، به صورت تصادفی پنج ناحیه انتخاب شد و سپس از بین هر ناحیه، مراکز مشاوره خانواده در سطح شهر شناسایی گردید. طی چند مرتبه با حضور در آن مراکز، پرسشنامه‌های پژوهش در اختیار زنان متأهل قرار گرفت. اهداف پژوهش و محرمانه بودن اطلاعات هویتی برای آزمودنی‌ها شرح داده شد و از آزمودنی‌ها درخواست شد تا با دقت و صادقانه به پرسشنامه‌ها پاسخ دهند. تجزیه و تحلیل داده‌ها به شیوه مدل‌یابی معادلات ساختاری و با استفاده از نرم افزارهای آماری SPSS نسخه ۲۸ و AMOS نسخه ۲۴ انجام شد.

ابزار سنجش

مقیاس گرایش به خیانت زناشویی^۷ (MIS): این مقیاس توسط بشیرپور و همکاران (۱۳۹۷)، به منظور سنجش گرایش به خیانت زناشویی متناسب با باورهای بومی و فرهنگی طراحی شده است. این مقیاس دارای ۴۵ سوال است و سه مولفه فردی، خانوادگی و اجتماعی را می‌سنجد. نمره گذاری این مقیاس بر اساس طیف لیکرت از کاملاً مخالفم (۱) تا کاملاً موافقم (۵) است و گویه‌های ۱۶، ۱۹، ۲۰ و ۳۵ به صورت معکوس نمره گذاری می‌شوند. دامنه نمرات بین ۴۵ تا ۲۲۵ است. هر چه امتیاز حاصل شده از این مقیاس بیشتر باشد، نشان دهنده میزان بیشتر گرایش به خیانت زناشویی خواهد بود. در پژوهش بشیرپور و همکاران (۱۳۹۷)، روایی صوری و ملاکی این مقیاس مطلوب گزارش شد و پایایی آن با محاسبه ضریب آلفای کرونباخ ۰/۹۰ به دست آمد. در پژوهش حاضر پایایی این مقیاس با محاسبه ضریب آلفای کرونباخ، برابر با ۰/۸۹ بود.

1 Neff

2 Bluth

3 Kotera

4 Dodaj

5 Tavakolian

6 Fekoor

7 Marital Infidelity Scale

پرسشنامه ادراک رفتارهای فداکارانه^۱ (PSBM): این پرسشنامه توسط هارپر و فیگرس^۲ در سال ۲۰۰۸، در ۵۰ سوال طراحی شد. در پژوهش حاضر از ۲۵ سوال دوم که مربوط به ادراک رفتارهای فداکارانه همسر است، استفاده شد. نمره‌گذاری این پرسشنامه در مقیاس پنج درجه‌ای لیکرت از هرگز (۱) تا همیشه (۵) است. دامنه نمرات از ۲۵ تا ۱۲۵ است و نمره بالاتر در این پرسشنامه، نشان‌دهنده فداکاری بیشتر است. فیگرس (۲۰۰۸)؛ به نقل از عزیزپور و صفرزاده، (۱۳۹۵)، در پژوهش خود پایایی این مقیاس با محاسبه ضریب آلفای کرونباخ، را برای شوهران ۰/۸۴ و برای زنان ۰/۸۱ گزارش کرد. روایی سازه این پرسشنامه نیز، با پرسشنامه کیفیت زناشویی نورتون (۱۹۸۳)، به نقل از عزیزپور و صفرزاده، (۱۳۹۵) در نمونه مردان ۰/۵۵ و ۰/۶۵ و در نمونه زنان ۰/۵۱ و ۰/۶۸ به دست آمد که همگی در سطح ۰/۰۱ معنادار بودند. عزیزپور و همکاران (۱۳۹۵)، در پژوهش خود روایی محتوایی این پرسشنامه را با بررسی نظر ۱۰ نفر از اساتید روانشناسی، مطلوب گزارش کردند و پایایی این ابزار را با محاسبه ضریب آلفای کرونباخ، ۰/۹۴ برآورد کردند. در پژوهش حاضر پایایی این پرسشنامه با محاسبه ضریب آلفای کرونباخ، برابر با ۰/۹۴ بود.

مقیاس شفقت‌ورزی به خود^۳ (SCS): این مقیاس توسط نف در سال ۲۰۰۳ طراحی شد که شامل ۲۶ گویه است. نمره‌گذاری این مقیاس در طیف لیکرت پنج گزینه‌ای از تقریباً هرگز (۱) تا تقریباً همیشه (۵) صورت می‌گیرد. هرچه نمره فرد بیشتر باشد، شفقت به خود بالاتری دارد. این مقیاس دارای سه مولفه مهربانی با خود/قضاوت خود، انسانیت مشترک/انزوا و ذهن آگاهی/هماندسازی افراطی است. نف (۲۰۰۳)؛ به نقل از برخوردار و همکاران، (۱۴۰۱)، در پژوهش خود برای بررسی روایی همگرای این مقیاس از آزمون حرمت خود استفاده کرد و روایی این مقیاس را ۰/۵۹ گزارش نمود و ضریب پایایی بازآزمایی این مقیاس را در طی سه هفته، ۰/۹۳ گزارش کرد. در پژوهش برخوردار و همکاران (۱۴۰۱) نیز، پایایی این مقیاس با محاسبه ضریب آلفای کرونباخ، ۰/۷۱ به دست آمد و روایی محتوایی این پرسشنامه نیز، با بررسی نظرات اساتید روانشناسی، مطلوب گزارش شد. در پژوهش حاضر پایایی این پرسشنامه با محاسبه ضریب آلفای کرونباخ، برابر با ۰/۹۲ بود.

یافته ها

نمونه آماری پژوهش شامل زنان متأهل بود که از نظر تحصیلات ۳۹ نفر (۱۰٪) دارای تحصیلات پایین تر از دیپلم، ۱۱۹ نفر (۳۰/۴٪) دارای تحصیلات دیپلم، ۱۸۱ نفر (۴۶/۳٪) دارای تحصیلات کاردانی یا کارشناسی و ۵۲ نفر (۱۳/۳٪) دارای تحصیلات کارشناسی ارشد یا دکتری بودند. میانگین سن پاسخگویان ۳۸/۲۹ سال با انحراف استاندارد ۵/۷۵ بود که دامنه سنی از حداقل ۳۲ تا حداکثر ۵۲ سال بود. میانگین مدت ازدواج پاسخگویان ۱۳/۲۷ سال با انحراف استاندارد ۷/۰۸ بود که در بازه حداقل ۲ تا حداکثر ۲۶ سال قرار داشت. در جدول ۱ آماره های توصیفی متغیرها و همبستگی بین متغیرها با آزمون همبستگی پیرسون آمده است.

جدول ۱. آزمون همبستگی پیرسون بین متغیرهای اصلی به همراه آماره های توصیفی

متغیرها	رفتار فداکارانه	خودشفقت ورزی	مولفه خانوادگی	مولفه فردی	مولفه اجتماعی	روابط فرازنشویی
رفتار فداکارانه	۱					
شفقت ورزی به خود	۰/۴۲**	۱				
مولفه خانوادگی	-۰/۴۰**	-۰/۳۸**	۱			
مولفه فردی	-۰/۳۷**	-۰/۵۸**	۰/۶۷**	۱		
مولفه اجتماعی	-۰/۳۲**	-۰/۴۲**	۰/۵۹**	۰/۶۰**	۱	
تمایل به روابط فرازنشویی (کل)	-۰/۳۳**	-۰/۵۱**	۰/۷۶**	۰/۷۴**	۰/۶۹**	۱
میانگین	۸۰/۱۸	۷۳/۵۷	۴۳/۲۵	۳۴/۲۹	۱۵/۷۴	۹۳/۲۸
انحراف معیار	۱۵/۸۹	۲۱/۳۵	۱۳/۲۵	۸/۱۶	۴/۶۲	۱۳/۰۶
کجی	-۰/۸۰	۰/۳۳	۰/۶۸	۱/۲۷	۰/۱۵	۰/۴۱
کشیدگی	۰/۵۷	۰/۳۰	-۰/۶۷	-۰/۰۴	۰/۲۸	-۰/۱۴

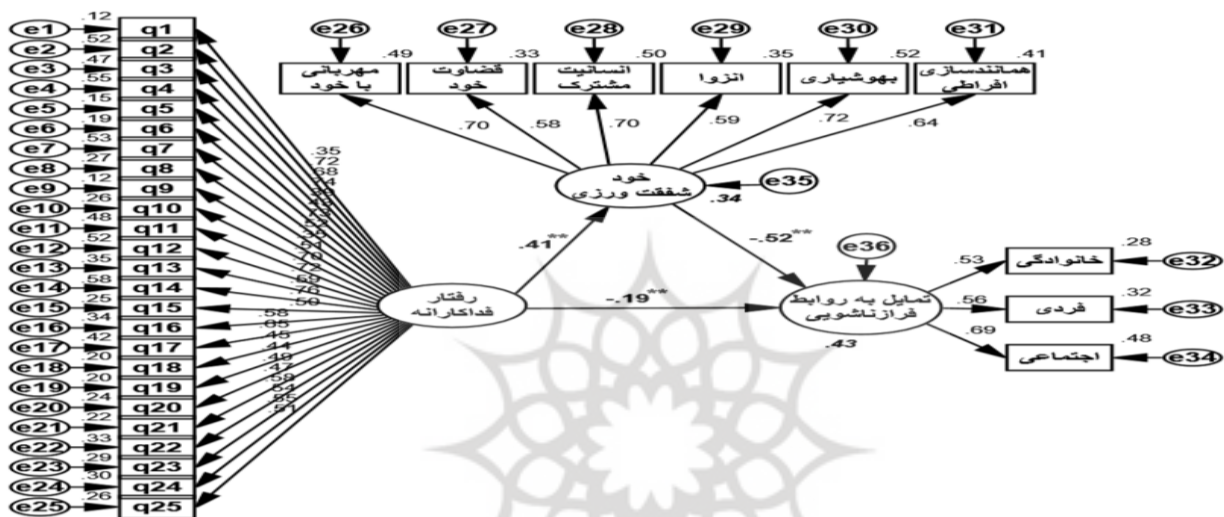
1 Perception of Sacrificing Behaviors Measure

2 Harper & figures

3 Self-Compassion Scale

مطابق نتایج جدول ۱، نرمال بودن تک متغیره با شاخص های کجی و کشیدگی بررسی شد و چون مقادیر کجی و کشیدگی تمامی متغیرها در دامنه ۲+ تا ۲- بدست آمد نشان از تایید مفروضه نرمال بودن تک متغیره داشت. نتایج آزمون همبستگی نشان داد رابطه معنی داری بین متغیرهای پیش بین شامل رفتار فداکارانه و شفقت ورزی به خود با متغیر وابسته یا ملاک یعنی تمایل به روابط فرازنشویی مشاهده شد ($p < 0.05$). جهت رابطه ها منفی بود و بیانگر این بود که افزایش رفتار فداکارانه و شفقت ورزی به خود با کاهش تمایل به روابط فرازنشویی همراه بود. شدت همبستگی ها از متوسط برای رفتار فداکارانه ($r = -0.33$) تا قوی برای شفقت ورزی به خود ($r = -0.51$) بود. بین رفتار فداکارانه با شفقت ورزی به خود رابطه مثبت با شدت متوسط ($r = -0.42$) مشاهده شد ($p < 0.05$).

مدل مفهومی پژوهش با استفاده از تکنیک مدلسازی معادلات ساختاری و در نرم افزار ایموس آزمون شد. شکل ۱ مدل تجربی در حالت ضرایب استاندارد است و سطح معنی داری با علامت ستاره مشخص شده است.

شکل ۱- مدل تجربی در حالت ضرایب مسیر استاندارد

شکل ۱ نشان داد تمامی مسیرها در مدل معنی دار بود و روابط بین سازه های اصلی در سطح اطمینان حداقل ۹۹ درصد معنی دار بود ($p < 0.01$). در جدول ۲ نتایج روابط مستقیم آمده است.

جدول ۲. نتایج بررسی اثرات مستقیم

نوع تاثیر	ضریب استاندارد	ضریب غیر استاندارد	خطای استاندارد	مقدار t	مقدار p
رفتار فداکارانه -> شفقت ورزی به خود	۰/۴۱۲	۰/۳۸۶	۰/۰۸۹	۴/۳۴	<۰/۰۰۱
رفتار فداکارانه -> تمایل به روابط فرازنشویی	-۰/۱۹۴	-۰/۱۷۷	۰/۰۶۵	۲/۷۲	۰/۰۰۷
شفقت ورزی به خود -> تمایل به روابط	-۰/۵۱۹	-۰/۵۲۲	۰/۱۰۳	۳/۰۷	<۰/۰۰۱

یافته ها (جدول ۲) نشان داد که تاثیر مستقیم رفتار فداکارانه بر تمایل به روابط فرازنشویی تایید شد ($p < 0.05$) که جهت تاثیر منفی و شدت تاثیر برابر با ۰/۱۹۴- بود. تاثیر متغیر میانجی خود شفقت ورزی بر تمایل به روابط زناشویی تایید شد که جهت تاثیر منفی و شدت تاثیر برابر با ۰/۵۱۹- بود ($p < 0.05$). همچنین تاثیر رفتار فداکارانه بر متغیر میانجی شفقت ورزی به خود تایید شد که جهت تاثیر مثبت، و شدت تاثیر برابر با ۰/۴۱۲ بود ($p < 0.05$). آزمون نقش میانجی گری به کمک روش بوت استرپ و خطای استاندارد حاصل از این روش و در نرم افزار ایموس تحلیل شد که یافته ها در جدول ۳ آمده است.

جدول ۳. آزمون معناداری اثر غیر مستقیم با روش بوت استرپ

نوع تاثیر	اثر غیر مستقیم	خطای استاندارد	مقدار t	مقدار p
رفتار فداکارانه -> شفقت ورزی به خود -> تمایل به روابط فرازنشویی	-۰/۲۱۳	۰/۰۵۹	۳/۶۱	<۰/۰۰۱

پیش بینی تمایل به روابط فرازنشویی بر اساس رفتار فداکارانه با میانجی‌گری شفقت‌ورزی به خود در زنان متأهل
Predicting desire for extramarital relationships based on self-sacrificing behavior with the mediation of self-compassion ...

یافته‌ها (جدول ۳) نشان داد که نقش میانجی‌گری شفقت‌ورزی به خود در رابطه رفتار فداکارانه با تمایل به روابط فرازنشویی تایید شد ($p < 0.05$). شدت اثر غیر مستقیم برابر با 0.213 - بود و شدت اثر مستقیم برابر با 0.194 - بود و بر این اساس، شدت اثر کل رفتار فداکارانه بر تمایل به روابط فرازنشویی مقدار 0.407 بود. یافته‌ها نشان داد رفتار فداکارانه هم به طور مستقیم و هم به طور غیرمستقیم (با میانجی‌گری شفقت‌ورزی به خود) بر تمایل به روابط فرازنشویی تاثیرگذار بود. شاخص‌های برازش مدل در جدول ۴ آمده است (میرز و همکاران، ۲۰۰۶؛ ترجمه شریفی و همکاران، ۱۳۹۵).

جدول ۴. شاخص‌های برازش مدل

شاخص برازش	R ²	PGFI	IFI	NFI	CFI	GFI	RMSEA	Chi square/df
معیار*	> 0.33	> 0.70	> 0.90	> 0.90	> 0.90	> 0.90	< 0.08	در بازه ۱ تا ۵
نتیجه	0.43	0.77	0.92	0.88	0.86	0.82	0.064	$3/14$

در مجموع با ارزیابی تمامی شاخص‌های برازش در جدول ۴ می‌توان استنباط کرد در مدل تجربی تمامی شاخص‌های برازش مقدار متوسط یا مطلوبی دارند. هیچ کدام از شاخص‌های برازش مقدار ضعیفی ندارند، دو شاخص برازش NFI و CFI مقدار متوسطی دارند و سایر شاخص‌های برازش مقدار مطلوبی دارند که نشان داد کلیت مدل تایید شد و داده‌ها با مدل مفهومی تطابق داشتند. ضریب تعیین متغیر وابسته تمایل به روابط فرازنشویی برابر با 0.43 بود که مقدار قابل قبولی بود چون بیشتر از مقدار متوسط 0.33 بود. بر این اساس متغیرهای رفتار فداکارانه و خودشفقت‌ورزی توانستند ۴۳ درصد از واریانس تمایل به روابط فرازنشویی را تبیین کنند.

بحث و نتیجه‌گیری

پژوهش حاضر با هدف پیش‌بینی تمایل به روابط فرازنشویی بر اساس رفتار فداکارانه با میانجی‌گری شفقت‌ورزی به خود در زنان متأهل بود. یافته‌ها نشان داد که رفتار فداکارانه به طور مستقیم و غیرمستقیم، با میانجی‌گری شفقت‌ورزی به خود بر تمایل به روابط فرازنشویی تاثیرگذار بود. علاوه بر این، نقش میانجی‌گری شفقت‌ورزی به خود در رابطه رفتار فداکارانه با تمایل به روابط فرازنشویی تایید شد. یافته حاصل از ارتباط مستقیم رفتار فداکارانه با روابط فرازنشویی با نتایج پژوهش‌های ربانیان و همکاران (۱۴۰۲)، استادعباسی و صفرزاده، (۱۴۰۱)، مرسلی و همکاران (۱۳۹۷) همسو است. یافته حاصل از ارتباط غیرمستقیم رفتار فداکارانه با روابط فرازنشویی نیز، با نتایج پژوهش‌های کایابل و همکاران (۲۰۲۰) و کوران و همکاران (۲۰۲۳) همسو است. در تبیین این یافته می‌توان گفت که افراد به هنگام فداکاری جهت دستیابی به اهداف استقبالی همچون عشق و علاقه همسر و رضایت و خشنودی، کیفیت زندگی زناشویی خود را مثبت ارزیابی می‌کنند اما زمانی که فداکاری به منظور اجتناب از نتایج منفی با انگیزه اجتنابی صورت می‌گیرد، احساس رضایت و شادی کمتری را به همراه دارد و موجب کاهش رضایت زناشویی، افزایش ناسازگاری و تمایل به روابط فرازنشویی می‌گردد. اصالت یا درک واقعی بودن، یکی از عواملی است که نوع رابطه بین انگیزه‌های فداکاری و کیفیت زندگی زناشویی را تبیین می‌کند. در شرایطی که فداکاری با انگیزه استقبالی صورت گیرد، افراد به هنگام فداکاری برای همسر، احساس اصالت بیشتری دارند و در نتیجه احساس بهتری نسبت به فداکاری دارند اما در شرایطی که فداکاری با انگیزه اجتنابی صورت گیرد، افراد احساس عدم اصالت دارند و چشم‌پوشی از خواسته‌های خود در جهت اجتناب از پیامدهای منفی را به نوعی خیانت به نیازهای خود می‌پندارند. بنابراین، انگیزه‌های اجتنابی فداکاری می‌تواند منجر به تجربه هیجانات منفی شود و مانعی در زمینه صمیمیت زوجین باشد (خجسته مهر و همکاران، ۱۳۹۸). نتایج برخی پژوهش‌ها نشان دهنده رابطه منفی فداکاری و کیفیت زناشویی است. این پژوهش‌ها تاکید دارند که ادراک فداکاری به عنوان شکلی از آسیب رساندن به خود با تعهد پایین در رابطه، عملکرد زوجی پایین و نشانه‌های افسردگی در ارتباط است (کوران و همکاران، ۲۰۲۳). یونگ و کوران (۲۰۱۶)، در پژوهش خود دریافتند که فراوانی فداکاری با رضایت زناشویی رابطه منفی دارد و رابطه فراوانی فداکاری و رضایت از همسر از طریق قدردانی تعدیل می‌گردد. به این صورت که وقتی افراد به دفعات مکرر فداکاری می‌کنند و فداکاری آنها از طرف همسر قدردانی می‌شود، رضایت زناشویی افزایش می‌یابد ولی زمانی که از فداکاری آنها قدردانی کمتری می‌شود، رضایت کمتری را در زندگی تجربه می‌کنند. یافته‌های پژوهش رایجت و ایمپ (۲۰۱۷) نیز، نشان داد اگر فداکاری از حد عادی فراتر رود، اثرات منفی طولانی مدتی بر رابطه زوجین دارد. بنابراین می‌توان اینگونه استنباط کرد که رابطه بین فداکاری و رضایت از رابطه به صورت خطی نیست، بلکه به شکل منحنی است؛ به این معنا که اگر فداکاری به میزان کافی انجام شود و به صورت متعادل باشد، با پیامدهای مثبتی در رابطه همراه است. اما در صورتیکه فداکاری به صورت افراطی باشد، بر کیفیت روابط زناشویی اثرات منفی می‌گذارد. علاوه بر این، در صورتیکه تنها یکی از زوجین فداکاری انجام دهد و این مسیر یک طرفه باشد، احتمال بروز پیامدهای منفی ناشی از فداکاری بیشتر است. بهترین حالت فداکاری در زندگی زوجین مربوط به زمانی است که فداکاری دو طرفه و متقابل باشد و یک سویه بودن آن، می‌تواند آسیب‌زا باشد (خجسته مهر و همکاران، ۱۳۹۷).

یافته حاصل از نقش میانجیگری شفقت‌ورزی به خود در رابطه رفتار فداکارانه با تمایل به روابط فرازنشویی نیز، با نتایج پژوهش‌های جمعه نیا و همکاران (۱۳۹۷)، اصغری و همکاران (۱۴۰۰)، نف و برتواس (۲۰۱۳)، آبرو آفونزو (۲۰۲۲)، کاتز و همکاران (۲۰۲۲) همسو است. در تبیین این یافته می‌توان گفت که شفقت‌ورزی به خود منجر به تنظیم هیجانات و اصلاح شیوه‌های اسناددهی در افراد می‌گردد. چنین نگرشی به افراد کمک می‌کند تا بین خود و دیگران، احساسی از پیوند داشته باشند و به این صورت بر خشم خود غلبه کنند. سطح بالایی از شفقت‌ورزی به خود با توانایی حل و فصل چالش‌های بین فردی، توانایی حل مسئله به شیوه سازنده و ثبات رفتاری همراه است. بنابراین، احتمال گرایش فرد به روابط فرازنشویی کاهش می‌یابد (کاتز و همکاران، ۲۰۲۲). شفقت‌ورزی به خود منجر به متعادل نمودن واکنش‌های زوجین در برخورد با حوادث ناگوار می‌شود و این مسئله با افزایش انعطاف‌پذیری روانشناختی و تحمل ناکامی همراه است. شفقت‌ورزی به خود به این معناست که فرد می‌پذیرد شکست، ناکامی و ضعف، بخشی از خصوصیات انسانی است و از این جهت، همه افراد به شفقت و مهربانی نیاز دارند. به واسطه شفقت‌ورزی به خود، افراد می‌آموزند تا در مورد نیازهای خود صحبت کنند و هیجانات خود را به شیوه مطلوب‌تری شناسایی و مدیریت کنند. بنابراین، شفقت‌ورزی به خود منجر به بهبود هیجانات مثبت و کاهش اسنادهای منفی در زوجین می‌گردد و تمایل به رابطه فرازنشویی را کاهش می‌دهد (گرینمن و همکاران، ۲۰۱۹). شفقت‌ورزی به خود با احساس ارزش، شاد بودن و اصالت در ارتباط است. افرادی که شفقت‌ورزی بالایی دارند، قادرند تا عقاید خود را در رابطه زوجی بیان کنند و حس امنیت و اطمینان بخشی را به همسر انتقال دهند. این افراد آشفستگی کمتر و بهزیستی بیشتری را در رابطه زوجی خود گزارش می‌کنند و قادرند به راحتی از همسرشان عذرخواهی نموده و ابعاد آسیب‌زای رابطه را بهبود بخشند، بنابراین فداکاری بیشتری در رابطه با اطرافیان دارند. به واسطه فنون ذهن‌آگاهی، زوجین قادرند تا افکار خودکار و رفتارهای منفی خود را شناسایی نموده و رفتارهای سالم را افزایش دهند. ذهن‌آگاهی با واضح دیدن تجارب زندگی همراه می‌شود و این مسئله تغییرات مثبتی را در زمینه بهزیستی، شادکامی و رضایت افراد از زندگی ایجاد می‌کند. افرادی که ذهن‌آگاهی بالایی دارند، به نظرات خود و همسر توجه بالایی داشته و این مسئله به حفظ پویایی روابط زوجین کمک می‌کند. بنابراین، کیفیت رابطه زوجین ارتقاء یافته و منجر به تحکیم رابطه زوجین می‌شود (آبرو آفونزو، ۲۰۲۲).

به طور کلی می‌توان نتیجه گرفت که مدل پژوهش از برازش مطلوبی برخوردار است و یافته‌های پژوهش از مدل حاضر حمایت می‌کنند. از محدودیت‌های پژوهش حاضر می‌توان به جامعه آماری و روش نمونه‌گیری دردسترس این پژوهش اشاره کرد که تنها شامل زنان متاهل شهر تهران بود. لذا در تعمیم نتایج آن به مردان و سایر گروه‌ها، می‌بایست جوانب احتیاط رعایت شود. پیشنهاد می‌شود در مطالعات آتی، نمونه‌گیری شامل استان‌ها، فرهنگ‌ها، مناطق مختلف کشور و با درنظر گرفتن هر دو جنس صورت گیرد تا امکان تعمیم‌دهی یافته‌ها فراهم شود. علاوه بر این، با توجه به این مسئله که برای برازش مدل و بررسی نقش میانجیگری ضرورت دارد تا حجم نمونه نسبتاً بالا باشد، احتمال معناداری ضرایب ضعیف در مدل برازش یافته وجود دارد که باید جانب احتیاط را در تفسیر نتایج لحاظ کرد. از سوی دیگر، یکی از محدودیت‌های این پژوهش، عدم در نظر گرفتن متغیرهایی همچون وضعیت اقتصادی و پایگاه اجتماعی بود. لذا پیشنهاد می‌گردد در پژوهش‌های آتی نقش این متغیرها مورد توجه و بررسی قرار گیرد. همچنین پیشنهاد می‌شود با توجه به نقش میانجیگری شفقت‌ورزی به خود در رابطه بین رفتارهای فداکارانه و تمایل به روابط فرازنشویی، زنان متاهل از این ابعاد مورد بررسی قرار گیرند و با درنظر گرفتن این متغیرها، کارگاه‌هایی در زمینه آموزش زوجین جهت پیشگیری از تمایل به روابط فرازنشویی، طراحی و تدوین گردد.

منابع

- اصغری، ح.، برادران، م.، رنجبر نوشری، ف.، و جبه داری، ه. (۱۴۰۰). نقش واسطه‌ای ادراک رفتارهای فداکارانه همسر در رابطه بین شفقت به خود و خودمهارگری در درمانجویان وابسته به مواد. *رفاه اجتماعی*، ۲۱(۸۰)، ۱۱۷-۱۴۶. <http://dorl.net/dor/20.1001.1.17358191.1400.21.80.3.4>
- استادعباسی، س.، و صفرزاده، س. (۱۴۰۱). رابطه سلامت خانواده اصلی و ذهن‌آگاهی با رفتارهای فداکارانه، ادراک انصاف و تعهد زنشویی در دانشجویان زن متاهل شهر اهواز. *زن و جامعه (جامعه‌شناسی زنان)*، ۱۳(۱)، ۱۷-۲۸. <https://dx.doi.org/10.30495/jzv.2021.24680.3214>
- برخوردار، م.، حجت خواه، م.، و صیدی، م. (۱۴۰۱). بررسی نقش تعدیل‌کننده خود شفقت‌ورزی و مثبت‌اندیشی در رابطه بین سبک‌های دلبستگی و شادکامی نوجوانان، *رویش روان‌شناسی*، ۱۱(۳)، ۱۱۵-۱۲۴. <http://dorl.net/dor/20.1001.1.2383353.1401.11.3.17.8>
- بشیریور، م. شفیع آبادی، ع.، و دوکانه ای فرد، ف. (۱۳۹۷). ویژگی‌های روانسنجی مقیاس گرایش به خیانت زنشویی، *فصلنامه علمی پژوهشی روانسنجی*، ۶(۲۴)، ۳۷-۵۵. https://sanad.iau.ir/journal/psymarticle_1289.html
- جمعه نیا، س.، جاجرمی، م.، قربانی، ع. (۱۳۹۷). شفقت خود و دین‌داری به‌عنوان پیش‌بین‌های حفظ رابطه زوجین. *مطالعات زن و خانواده*، ۶(۲)، ۲۵۷-۲۷۷. <https://doi.org/10.22051/jwfs.2017.15168.1442>

پیش بینی تمایل به روابط فرازنشویی بر اساس رفتار فداکارانه با میانجی گری شفقت‌ورزی به خود در زنان متأهل
Predicting desire for extramarital relationships based on self-sacrificing behavior with the mediation of self-compassion ...

خجسته مهر، ر.، آقائی، ز.، و امیدیان، م. (۱۳۹۸). فراتحلیل رابطه انگیزه‌های استقبالی و اجتنابی فداکاری با کیفیت زناشویی. مشاوره و روان درمانی خانواده. ۱۰۸-۸۹، ۱۰۹
<https://dori.net/dor/20.1001.1.22516654.1398.9.1.6.0>

خجسته مهر، ر.، محمدی، ر.، سودانی، م.، و عباس پور، ذبیح اله. (۱۳۹۷). تجربه زیسته فداکاری در ازدواج‌های پایدار (یک مطالعه ی پدیدارشناسی توصیفی روان شناسانه). پژوهش های مشاوره (تازه ها و پژوهش های مشاوره)، ۱۷(۶۵)، ۱۵۰-۱۸۵. <http://iran counseling.ir/journal/article-1-516-fa.html>

ربانیان، ه.، رضایور میر صالح، یاسر، و محمدپناه اردکان، عذرا. (۱۴۰۲). مدلسازی معادلات ساختاری ارتباط بینش شناختی، فداکاری در رابطه، دوسوگرایی در برابر هیجان با نگرش به خیانت زناشویی. مشاوره کاربردی، ۱۳(۱)، ۳۱-۴۶. https://jac.scu.ac.ir/article_18372.html

عباسی، ق.، و رستمی، ع. (۱۳۹۸). بررسی رابطه ادراک رفتارهای فداکارانه همسر و نارسایی هیجانی با دلزدگی زناشویی معلمان. فصلنامه علمی- پژوهشی خانواده و پژوهش، ۱۶(۳)، ۶۸-۵۳. <http://dori.net/dor/20.1001.1.26766728.1398.16.3.3.2>

عزیزپور، پ.، و صفزاده، س. (۱۳۹۵). نقش تعدیل کننده ادراک انصاف و رفتارهای فداکارانه در رابطه صمیمیت با همسر و کیفیت زناشویی، نشریه خانواده پژوهی، ۱۲(۳)، ۳۹۱-۴۱۱. https://jfr.sbu.ac.ir/article_97409.html

مرسلی، ز.، موتابی، ف.، و صادقی، م. (۱۳۹۷). تجربه بخشودگی در زنان دچار خیانت زناشویی. مجله علوم روانشناختی، ۱۷(۷۰)، ۶۸۳-۶۹۴. <http://dori.net/dor/20.1001.1.17357462.1397.17.70.6.8>

میرز، ل. ا.، گامست، گ.، و گارینو، ا. ج. (۲۰۰۶). پژوهش چندمتغیری کاربردی (طرح و تفسیر). ترجمه حسن پاشا شریفی، ولی الله فرزاد، سیمین دخت رضاخانی، حمیدرضا حسن آبادی، بلال ایزانلو، مجتبی حبیبی. (۱۳۹۵). تهران: انتشارات رشد.

Abreu -Afonso, J., Ramos, M. M., Queiroz -Garcia, I., & Leal, I. (2022). How Couple's Relationship Lasts Over Time? A Model for Marital Satisfaction. *Psychological Reports*, 125(3), 1601 -1627. <https://doi.org/10.1177/00332941211000651>

Arıcı-Şahin, F., & Knudson-Martin, C. (2024). Socio-emotional relationship therapy in Turkey: Navigating equity and sociocultural change. *International Journal of Systemic Therapy*, 35(1), 52-79. <https://doi.org/10.1080/2692398X.2023.2228183>

Asha, C. (2023). Religion, Culture, and Politics: Analyzing the Influence of Religious Beliefs on Sociopolitical Dynamics. *International Journal of Culture and Religious Studies*, 4(2), 22-38. <https://doi.org/10.47941/ijcrs.1347>

Bertschi-Michel, A., Sieger, P., Wittig, T., & Hack, A. (2023). Sacrifice, protect, and hope for the best: family ownership, turnaround moves, and crisis survival. *Entrepreneurship Theory and Practice*, 47(4), 1132-1168. <https://doi.org/10.1177/10422587221118062>

Bluth, K., Lathren, C., Clepper-Faith, M., Larson, L. M., Ogunbamowo, D. O., & Pflum, S. (2023). Improving mental health among transgender adolescents: Implementing mindful self-compassion for teens. *Journal of Adolescent Research*, 38(2), 271-302. <https://doi.org/10.1177/07435584211062126>

Curran, M. A., Young, V. J., Kayabol, N. B. A., & Totenhagen, C. J. (2023). A systematic review of relationship sacrifices from 2002 to 2021: Moving toward inclusivity. *Personal Relationships*, 30(1), 76-112. <https://doi.org/10.1111/pere.12451>

Cates, R. S. (2022). Neuro -linguistic Programming (NLP) as a Treatment for Compassion Fatigue ("Burnout") in Health Care Providers. *Lynchburg Journal of Medical Science*, 4(3), 22. <https://digitalshowcase.lynchburg.edu/dmscjournal/vol4/iss3/22/>

Dodaj, A., Sesar, K., & Šimić, N. (2020). Impulsivity and empathy in dating violence among a sample of college females. *Behavioral Sciences*, 10(7), 117. <https://doi.org/10.3390/bs10070117>

Fekoor, M., Khodami, A., & Piltan, F. (2024). Sociological Investigation of Factors Influencing Extramarital Relationships in Couples from Bandar Abbas. *Journal of Assessment and Research in Applied Counseling (JARAC)*, 6(1), 34-44. <http://dx.doi.org/10.61838/kman.jarac.6.1.4>

Greenman, P. S., Johnson, S. M., & Wiebe, S. (2019). Emotionally focused therapy for couples: At the heart of science and practice. <https://doi.org/10.1037/0000101-018>

Kotera, Y., Asano, K., Kotera, H., Ohshima, R., & Rushforth, A. (2022). Mental health of Japanese workers: Amotivation mediates self-compassion on mental health problems. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 19(17), 10497. <https://doi.org/10.3390/ijerph191710497>

Kayabol, N. B. A., Gonzalez, J. M., Gamble, H., Totenhagen, C. J., & Curran, M. A. (2020). Levels and volatility in daily relationship quality: Roles of daily sacrifice motives. *Journal of Social and Personal Relationships*, 37(12), 2967-2986. <https://doi.org/10.1177/0265407520945032>

Li, X., Zhao, Z., Curran, M., Mills-Koonce, W. R., & Cao, H. (2023). Awareness and equity of behavioral sacrifice and same-sex relationship quality: Heterosexist discrimination as a distal predictor. *Family Relations*, 72(5), 3100-3116. <https://doi.org/10.1111/fare.12854>

Neff, K. D. (2023). Self-compassion: Theory, method, research, and intervention. *Annual review of psychology*, 74, 193-218. <https://doi.org/10.1146/annurev-psych-032420-031047>

Neff, K. D., & Beretvas, S. N. (2013). The role of self-compassion in romantic relationships. *Self and identity*, 12(1), 78-98. <https://doi.org/10.1080/15298868.2011.639548>

Righetti, F., & Impett, E. (2017). Sacrifice in close relationships: Motives, emotions, and relationship outcomes. *Social and Personality Psychology Compass*, 11(10), e12342. <https://doi.org/10.1111/spc3.12342>

Rosenfeld, M. J., & Roessler, K. (2024). Stability and change in predictors of marital dissolution in the US 1950–2017. *Journal of Marriage and Family*, 86(1), 154-175. <https://doi.org/10.1111/jomf.12932>

Rosaline, S., & Kasaraneni, H. (2024). Surge in Extramarital Affairs During Work from Home: What We Know So far. *The Family Journal*, 32(1), 95-101. <https://doi.org/10.1177/10664807221123548>

Tavakolian, N., Madadzadeh, F., Soodejani, M. T., & Lotfi, M. H. (2023). Identifying Factors Related to Divorce in Iranian Couples: A Case Study in Yazd, Iran. *Journal of Community Health Research*, 12(2), 228-235. <http://dx.doi.org/10.18502/jchr.v12i27.14418>

Varma, P., & Maheshwari, S. (2024). How do People Betray in Relationships? Understanding the Process of Infidelity in Dating Relationships. *Deviant Behavior*, 45(1), 126-138. <https://doi.org/10.1080/01639625.2023.2240470>

Young, V. J., & Curran, M. A. (2016). Intimacy behaviors and relationship satisfaction for cohabiters: Intimate sacrifices are not always beneficial. *The Journal of psychology*, 150(6), 779-792. <https://doi.org/10.1080/00223980.2016.1187110>